

von Süden gegen Norden, d. i. von Peloponnes und Mittel-Griechenland, gegen Epirus, Thessalien und Macedonien, ab. Das Oberholz dieser Mittelwälder besteht in Nord-Griechenland meistens aus sommiergrünen Laubholzarten, in Süd-Griechenland dagegen mehr aus Aleppokiefern.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΠΕΤΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΓΕΩΛΟΓΙΑ. — Τὰ ἐναλλογενῆ ἔγκλεισματα τῶν ἡφαιστικῶν τοῦ Ὁξυλίθου τῆς Εύβοίας*, ὑπὸ κ. I. N. Παπασταματίου.
*Ανεκοινώθη ὑπὸ κ. K. A. Κτενᾶ.

Εἰς τὴν κεντρικὴν περιοχὴν τῆς τριτογενοῦς λεκάνης τῆς Κύμης, ἐκτεινομένης εἰς τὸ ΒΑ τμῆμα τῆς Κεντρικῆς Εύβοίας, ἀναπτύσσεται ἀπὸ τοῦ χωρίου Ποταμίου μέχρι τοῦ χωρίου Κῆπου ἐπιμήκης λοφοσειρά, τὴν ὅποιαν συνιστοῦν λάζαι τοῦ ἡφαιστείου Ὁξυλίθου, ἐνεργήσαντος κατὰ τὸ τέλος τοῦ Τριτογενοῦς.

Ἡ ἡφαιστειογενῆς μᾶζα ἐπίκειται τῶν λιμνογενῶν ἰζημάτων τῆς λεκάνης τῆς Κύμης, τῶν ὅποιων ἡ ἀπόθεσις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀκυτανίου, σαρματίου, ποντίου καὶ πλακεντίου ἐποχῆς: τὰ ἰζήματα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποτελοῦν μάργαρι ἐναλλάσσονται μὲ πλακώδεις, συχνὰ μαργαρίταις, ἀσβεστολίθους, ἐν μέρει δὲ μόνον ἄμμοι καὶ ψροκαλοπαγῆ.

Οἱ ἡφαιστεῖται τοῦ Ὁξυλίθου ἔγιναν γνωστοὶ κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὸν Russeger¹, ἐμελετήθησαν δὲ κατόπιν ὑπὸ τῶν Teller², Neminar³ καὶ Deprat⁴.

Καθ' ὑπόδειξιν τοῦ καθηγητοῦ κ. Κτενᾶ προέβην εἰς νέαν συμπληρωματικὴν ἔρευναν τοῦ ἡφαιστείου μὲ τὸν σκοπόν, ὅπως ἔξετάσω τὴν γεωλογικὴν καὶ πετρολογικὴν σύστασιν αὐτοῦ καθὼς καὶ τὴν φύσιν τῶν ἔγκλεισμάτων τῶν ἡφαιστειτῶν. Οἱ ἡφαιστεῖται, κατὰ τὰς ἔρευνας μου αὐτὰς δέοντας νὰ ταξινομηθοῦν, εἰς τὰ ἐπόμενα εἰδη:

1. Κεροστιλβικὸς πυροξενικὸς δακτιοειδῆς.—2. Πυροξενικὸς δακίτης.—3. Κεροστιλβικὸς αὐγυτικὸς ἀνδεσίτης χαλαζιοῦχος.—4. Αὐγυτικὸς ἀνδεσίτης χαλαζιοῦχος.—5. Κεροστιλβικὸς πυροξενικὸς ἀνδεσίτης χαλαζιοῦχος.—6. Πυροξενικὸς ἀνδεσίτης χαλαζιοῦχος.

* I. N. PAPASTAMATICU. — *Les enclaves énallagmènes des roches volcaniques d'Oxylythos.* Δημοσίευμα (ἀρ. 41) ἐκ τοῦ Ὁρυκτολογικοῦ καὶ Πετρολογικοῦ Ἐργαστηρίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. *Ανεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 5ης Ιουνίου 1930.

¹ RUSSEGER. — *Reisen in Europa, Asien und Afrika*, 4, Stuttgart, 1848, σ. 71.

² TELLER. — *Der Geologische Bau der Insel Euboea. Denkschriften der Akademie der Wissenschaften*. 40, Wien, 1880.

³ NEMINAR. — *Über die trachytischen Eruptivgesteine von Kumi auf Euboea*, ἐν TELLER, μνημ. ἔργον.

⁴ DEPRAT. — *Étude géologique et pétrographique de l'île d'Eubée*, Besançon, 1904, σ. 206.

Τὰ ἐγκλείσματα τῶν ἡφαιστιτῶν ἀνήκουν ἄλλα μὲν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὄμοιογενῶν ἄλλα δὲ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐναλλογενῶν ἐγκλεισμάτων.

Παρέχω εἰς τὴν προκειμένην ἀνακοίνωσιν τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἐναλλογενῶν ἐγκλεισμάτων, τὰ ὅποια παρουσιάζουν ιδιαίτερον ὅλως ἐνδιαφέρον διὰ τὰ φαινόμενα ἐνδομορφισμοῦ τῶν λαβῶν.

Τὰ συμπεράσματά μου περὶ τῶν γενετικῶν συνθηκῶν τῶν ἐγκλεισμάτων συνάγονται ἐκ τῆς ἔξετάσεως αὐτῶν βασιζομένης ἐπὶ τῆς ὀρυκτολογικῆς καὶ πετρολογικῆς συστάσεως.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ὀρυκτολογικὴν σύστασιν ἔχω νὰ παρατηρήσω τὰ ἔξης:

Τὰ δρυκτά, τὰ ὅποια λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἐναλλογενῶν, κατὰ μέγα μέρος μεταμορφωσιγενῆ ἀσβεστοῦχα, είναι τὰ ἀκόλουθα: χαλαζίας, μαγνητίτης, ἀπαύρινης, βιοτίτης, γγαράτης, ὑπερσθενής, αὐγίτης, βολλαστούριτης, ἀκτιρόλιθος καὶ ἀστραιοί. Οἱ γρανάται ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ τὸν ἀλμαρδίνητον καὶ γροσσοντάλαγρην ὃ πρῶτος εὐρίσκεται ὑπὸ πολὺ μεγαλυτέρων ἀναλογίαν. Ἐκ τῶν πυροξένων οἱ αὐγίται χαρακτηρίζουν ὅλα τὰ ἐναλλογενῆ ἐγκλείσματα· ἡ συνήθης ποικιλία παρουσιάζει πλεοχροϊσμὸν μὲν χρώματα τὸ ὠχρὸν πράσινον, πράσινον καὶ κιτρινοπράσινον· τονίζω τὴν διαφορὰν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τοῦ αὐγίτου τῶν ἐγκλεισμάτων καὶ τοῦ τῶν ἡφαιστιτῶν, τοῦ δευτέρου ἀπαντῶντος κατὰ κανόνα εἰς ἀσθενέστατα χρωματισμένας μικροσκοπικὰς τοιμάς. Οἱ βολλαστούριτης παρετηρήθη εἰς μερικοὺς ἀσβεστικοὺς περατίτας, εἰς ἀρρόσους ἐπιμήκεις λεπτάς τοιμάς, συγχάδιδύμους, ἐντὸς ἀσβεστιτῶν· τὸ Ε. Ο. Α. είναι κάθετον ἐπὶ τὴν ἐπιμήκυνσιν, ὃ δὲ ὀπτικὸς χαρακτήρας ἀρνητικός. Ἀκτιρόλιθος συχνότερα ἀπαντᾶ εἰς μαγνητομαγεῖς ἀσβεστικοὺς κερατίτας. Ἐκ τῶν ἀστρίων ἀπαντῶν συχνότερα βασικὰ πλαγιόκλαστα καὶ δὴ τῆς πειρᾶς λαβραδορίου - ἀνορθίτου.

‘Ως πρὸς δὲ τὴν ἀνατομικὴν κατασκευὴν τὰ ἐναλλογενῆ ἐγκλείσματα τῶν ἡφαιστιτῶν Ὁξυλίθου παρουσιάζουν γγωρίσματα, διὰ τὴν περιγραφὴν τῶν ὅποιων θεωρῷ ἀναγκαῖαν τὴν κατάταξιν τῶν ἐγκλεισμάτων εἰς τρεῖς κατηγορίας. Διαχέρουν μεταξὺ των αἱ ποικιλίαι αὐταὶ αἱ μὲν κατὰ τὴν γηγενήν καὶ ὀρυκτολογικὴν σύστασιν τοῦ ἀρχικοῦ ὑλικοῦ, αἱ δὲ κατὰ τὴν διάφορον ἐπίδρασιν ποσοτικῶς τῶν πνευματολυτικῶν παραγόντων.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν κατηγοριῶν ἔχουν ὡς ἔξης:

1. Αὐγίτικοι κερατίται.

Ἐκ τῶν ἐγκλεισμάτων τῆς κατηγορίας αὐτῆς μερικὰ παρουσιάζουν τελείαν σχιστότητα καὶ λεπτοστρωματώδη σύστασιν ὀφειλομένην εἰς τὴν κατ’ ἐγκλαγήν διάταξιν ταινιῶν μαύρων, πρασίνων καὶ λευκοτέφρων. Αἱ μαύραι ταινίαι πολὺ πυκναὶ ἀποτελοῦνται ἀπὸ μικροκρυσταλλοφυῆ συσσωματώματα βιοτίτου, αἱ λευκότεφροι ἀπὸ ἀσβεστίτην ἐγκλείσοντα ἐνίστεταις ἐπιμήκεις κρυστάλλους ἀκτινολίθου καὶ αἱ πράσιναι ἀπὸ μικροκρυσταλλοφυῆ συσσωματώματα ἀσθενῶς πρασίνων αὐγίτων. Συμμετέχει διεσπαρμένος εἰς ὅλας τὰς ταινίας, ιδίᾳ ἀφθονῶν εἰς τὰς λευκοτέφρους, ὁ ἀλμαγδίνης

εἰς ὑπέρυθρα μικρὰ ρομβικὰ δωδεκάεδρα. Σπάνιοι οἱ ἀστριοὶ καὶ ὁ χαλαζίας μὲν χαρακτηριστικὰ μηχανικῆς διαβρώσεως.

Τὰ ἔτερα ἐγκλείσματα τῆς αὐτῆς κατηγορίας εἰναι λεπτοστρωματώδους συστάσεως καὶ λίαν στιφρᾶς συσσωματώσεως. Τὸ κύριον ὄρυκτολογικόν των συστατικῶν εἰναι ὁ αὐγίτης διατεταγμένος κατὰ πολὺ λεπτὰ στρώματα· αἱ ὑποπράσινοι τομαῖ του ἐγκλείσουν ὑψηλὴν μᾶζαν καὶ κόκκους ἀπατίτου· Ἀκανονίστως μεταξὺ τῶν αὐγίτῶν εὑρίσκονται πλαγιόνκλαστα μὲν ἀνωμάλους περατωτικὰς γραμμάς, βρίθοντα ὑψηλῶδαν ἐγκλείσμάτων καὶ κόκκων μαγνητίου, ἀνήκοντα δὲ κατὰ μέγα μέρος εἰς λαβραδόρια. Ἐντὸς τῶν κοιλοτήτων των ἀναπτύσσονται γεώδη ἀπὸ μικροὺς κρυστάλλους, ὑψηλῶδους λάμψεως, ἀργιλλούχων ζεολίθων ἀσθενοῦς διπλοθλαστικότητος.

2. Ἀσβεστικοὶ κερατῖται.

Κοινὸν γνώρισμα τῶν ἐγκλείσμάτων τῆς κατηγορίας αὐτῆς εἰναι ἡ ἔλλειψις στρώσεως καὶ ἡ παρουσία ἀφθόνου ἀσβεστίου, πρασίνου πλεοχροϊκοῦ αὐγίτου, ἀλμανδίνου καὶ γροσσουλάρου. Μερικὰ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν παρουσίαν, ἔκτὸς τῶν ἀνωτέρω συστατικῶν, ἀκτινολίθου καὶ βολλαστονίτου· ἀμφότεροι ἀναπτύσσονται ἐντὸς τῶν ἀσβεστιτῶν.

3. Ἀσβεστικοὶ κερατῖται μαγνητομιγεῖς.

Εἰς τὰ ἐγκλείσματα τῆς κατηγορίας αὐτῆς ἔκτὸς τῶν ὄρυκτολογικῶν συστατικῶν τῶν τῆς δευτέρας, περιέχεται ἐν ἀφθονίᾳ μαγνητίτης. Ἡ ὑποκίτρινος κυρία μᾶζά των διασχίζεται ὅλως ἀκανονίστως ἀπὸ ταινίας ἀποκλειστικῶς ἐκ κόκκων μαγνητίου ἀποτελουμένας, ἐναλλασσούσας μετ' ἄλλων πλουσίων εἰς χαλαζίαν, ἀσβεστίην, ἀκτινόλιθον καὶ γρανάτην.

Καθὼς ἐξέθεσα ἀνωτέρω τὰ ἐναλλογενῆ ἐγκλείσματα προέκυψαν ἐκ τῆς μεταμορφώσεως δύο διαφόρων κατηγοριῶν ὑλικοῦ, ἄλλοτε μὲν σχιστολιμικοῦ (ἐγκλείσματα πρώτης κατηγορίας), ἄλλοτε δὲ ἀσβεστολιμικοῦ μαργαρικοῦ ὑλικοῦ (ἐγκλείσματα δευτέρας καὶ τρίτης κατηγορίας). Τὰ ἀέρια τὰ ἐκλυόμενα ἐκ τοῦ μάγματος εἰσέδυσαν καὶ ἀπέθεσαν τὰ προϊόντα πνευματολυτικῶν ἀντιδράσεων, εἰς μὲν τὰ ὑλικὰ τῆς πρώτης κατηγορίας παραλλήλως πάντοτε πρὸς τὰς στρωσιγνεῖς ἐπιφανείας, ὥστε νὰ διατηρηθῇ ἡ χαρακτηρίζουσα αὐτὰ στρῶσις, εἰς δὲ τὰ τῆς δευτέρας τὰ στερούμενα στρώσεως ὅλιος ἀκανονίστως. Τὸ ἀσβέστιον τῶν ἀρχικῶν ὄρυκτολογικῶν συστατικῶν τῶν τεμαχίων, τὰ ὁποῖα παραληφθέντα ἐκ τῶν τοιχωμάτων τοῦ πόρου ἐσχημάτισαν τὰ ἐν λόγῳ ἐναλλογενῆ, ἐν μέρει μὲν ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὸν σχηματισμὸν ἀσβεστούχων πυριτικῶν ὄρυκτων (ώς ὁ γροσσουλάρης, βολαστονίτης, ἀκτινόλιθος), ἐν μέρει δὲ διὸ ἀνακρυσταλλώσεως ἔδωσε γένεσιν εἰς συσσωματώματα κοκκοθλαστικοῦ ἴστοῦ.

Έντελῶς ιδιαιτέρων συμβολὴν διὰ τὴν γένεσιν τῶν ἐναλλογενῶν ἐγκλεισμάτων μᾶς παρέχουν ώρισμένα ἐγκλείσματα συλλεγέντα ἐκ τοῦ βιοτιτιούχου πυροξενικοῦ δακίτου λατομείου τοῦ λόφου Ὁξυλίθου.

Ἄποτελοῦνται ἀπὸ κεντρικὸν ἐλλειψιειδῆ μικρὸν πυρῆνα, τοῦ ὅποιου ἡ σύστασις εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰ ἐναλλογενῆ τῆς δευτέρας κατηγορίας. Τὸν πυρῆνα αὐτὸν περιβάλλει δακτύλιος, ὁ δόποιος ἀπὸ ἰστολογικῆς καὶ ὄφυτολογικῆς ἀπόφιετος, ἀν ἔξαιρέσῃ κανεὶς τὸν ἀσβεστίτην, σχεδὸν ταυτίζεται μὲ τὸν περιβάλλοντα τὸ ἐγκλεισμα δακίτην. Η μικροσκοπικὴ ἀνάλυσις ἔδειξεν ὅτι οἱ φαινοκρύσταλλοι του ἐκ βασικῶν πλαγιοκλάστων κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνηκόντων εἰς λαβραδόρια, αὐγυτῶν, ὑπερσθενῶν καὶ χαλαζίου καθὼς καὶ ἡ κυρία μᾶζα ἀποτελουμένη ἀπὸ μικρολίθους τῶν ἀνωτέρω ὁρυκτῶν καὶ κόκκους μαγνητίτου εὑρίσκονται ἐντὸς λεπτομεροῦς ἀσβεστιτικῆς ὥλης. Καὶ τὸν ἀνωτέρῳ δακτύλιον περιβάλλει ἄλλως στερεούμενη ἀσβεστίτου, πλουσίᾳ δὲ εἰς μαγνητικὰς πλάκας, ἀπὸ τῶν ὅποιων ἔξαπολύονται κιτρινέοις ἀποφυάδες, προϊόντα ἀνατίξεως καὶ ἀποσαθρώσεως βιοτιτῷ.

Καθὼς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀνωτέρῳ ἀναλύσεως ἡ γένεσις τοῦ ἀνωτέρῳ ἐγκλείσματος ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπιδρασιν δακίτικου μάγματος ἐπὶ ἀσβεστολιθικοῦ ὄλικου. Τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν ἐνισχύει ἡ κατωτέρῳ παράθεσις χηρικῶν ἀναλύσεων ἐκ τοῦ δακτυλίου καὶ τοῦ δακίτου ὡς καὶ ἡ κατὰ προσέγγισιν διερεύνησις αὐτῶν.

Χημικὴ σύστασις	Δυνητικὴ δρυκτολογ. σύστασις				
	α	β	β'	α	β
SiO ₂	62.42	53.66	61.27	'Απατίτης	0.32 0.98
Al ₂ O ₃	15.47	13.87	15.48	'Ιλιμενίτης	1.24 0.80
Fe ₂ O ₃	2.89	2.66	3.04	Μαγνητίτης	4.25 3.91
FeO	2.03	1.49	1.71	'Ορθόκλαστον. . .	15.38 12.98
MgO	2.88	3.05	3.48	'Αλβίτης.	32.22 28.35
CaO	5.31	12.10	5.97	'Ανορθίτης.	18.22 18.57
Na ₂ O	3.71	3.14	3.58	Διοφίδιος.	6.24 4.59
K ₂ O	2.50	2.11	2.41	'Υπερσθενής.	4.65 2.12
TiO ₂	0.68	0.40	0.46	Χαλαζίας.	17.48 14.59
P ₂ O ₅	0.16	0.44	0.50	'Ασβεστίτης	— 13.11
CO ₂	—	5.45	—		
				100.00	100.00

α = Πυροξενικὸς δακίτης βιοτιτοῦχος (Λατομείον λόφου Ὁξυλίθου).

β = Ἐραλλογενὲς ἐγκλεισμα.

β' = Τὸ αὐτό. Χημικὴ σύστασις μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πρὸς κορεσμὸν τοῦ CO₂ ἀπαιτουμένου CaO.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν δρυκτολογικῶν συστατικῶν φαίνεται ὅτι τὸ θεωρητικὸν πλαγιόκλαστον τοῦ ἐγκλείσματος εἶναι κατὰ τι βασικώτερον τοῦ περικλείσοντος αὐτὸ δακίτου. Η μικροσκοπικὴ ἀνάλυσις διεπίστωσε πράγματι τὴν ὑπαρξίν

εἰς ἀρκετὴν ποσότητα λαβραδορίων εἰς τὸ ἔγκλεισμα, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ἔδειξε τὴν παρουσίαν δέξιων ἀστρίων εἰς τὸν δακτίην, ὡς ὁρθοκλάστου, ἀνορθοκλάστου καὶ ἀλβίτου.

Τὰ ἐναλλογενῆ ἔγκλεισματα τῶν ἡφαιστιτῶν τοῦ Ὀξυλίθου, ίδίᾳ δὲ τὰ τῶν δύο τελευταίων κατηγοριῶν, παρουσιάζουν πολλὰς ἀναλογίας πρὸς τὰ ἐναλλογενῆ τῶν Καμένων τῆς Σαντορίνης¹.

Οἱ μαγνητομιγεῖς ἀσβεστικοὶ κερατῖται τῶν λαβῶν τῆς Καμένης Φουκέ, ὡς εἴδομεν ἥδη, ἀνευρέθησαν καὶ εἰς τὰς λάβας τοῦ Ὀξυλίθου, δεικνύοντες οὕτω ὅτι καὶ αὐταὶ ὡς καὶ ἐκεῖναι ἡσαν πλούσιαι εἰς σιδηροῦχα πτητικὰ συστατικά.

Τὰ ἔγκλεισματα ἀφθονοῦν εἰς ὅλους τοὺς ἡφαιστίτας χωρὶς νὰ παρατηρῆται προτίμησις πρὸς ὁρισμένους ἐξ αὐτῶν· οἱ μαγνητομιγεῖς ἀσβεστικοὶ κερατῖται συνελέγησαν ἐκ τοῦ αὐγιτικοῦ χαλαζιούχου ἀνδεσίτου τῆς ΝΔ περιοχῆς τοῦ ἡφαιστείου.

Τὰ ἀνωτέρω πορίσματα, τὰ ὁποῖα συντόμως ἐκθέτω ἐνταῦθα, θὰ ἀναπτυχθοῦν λεπτομερῶς εἰς τὴν περὶ τοῦ ἡφαιστείου Ὀξυλίθου πραγματείαν μου, ὅπου θὰ δώσω καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασίζονται ταῦτα.

RÉSUMÉ

L'auteur a procédé, d'après les indications de M. C. Kténas, à l'étude des *enclaves énallogènes* des roches volcaniques d'Oxylithos dans l'île d'Eubée.

Les enclaves énallogènes de ce volcan sont le produit de l'influence métamorphique du magma sur deux types des roches différentes, soit de schistes argileux, soit de calcaires. Les schistes ont été métamorphisés en cornéennes augitiques à biotite et feldspaths; les calcaires, en cornéennes calcaires. Parmi ces dernières, il y en a quelques-unes très riches en magnétite; elles correspondent aux enclaves des Kaménis de Santorin désignées par M. Kténas sous le nom de *cornéennes magnétifères* (*Comptes rendus*, 184, 1927, p. 1012).

Les minéraux qui entrent dans la constitution des enclaves sont: Quartz, magnétite, apatite, biotite, grénat, hypersthène, augite, wollastonite, actinote et feldspaths.

Particulièrement intéressantes, au point de vue de leur génèse, sont quelques enclaves trouvées dans la *dacite pyroxénique à biotite* de la colline d'Oxylithos. Elles sont composées: 1° d'une partie périphérique endomorphisée, à la constitution de laquelle prennent part les minéraux ordinaires du magma (quartz, hypersthène, augite, feldspaths) associés à des plagioclases basiques et à de l'augite vert, et 2° d'un noyau de cornéenne calcaire.

¹ KTENA K.—Φαινόμενα ἐνδομορφισμοῦ εἰς τὴν λάβαν τῆς τελευταίας ἐκρίξεως τῆς Σαντορίνης. *Πρακτικά Ακαδημίας Αθηνῶν*, 2, 1927, σ. 150.

Les données détaillées sur la constitution géologique et pétrologique du volcan d'Oxylithos et sur la nature des enclaves de ses laves seront exposées ailleurs.

ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ. — Περὶ τοῦ σημείου ἀνιλίνης ὡς σταθερᾶς τῶν αηρῶν,* ὑπὸ κα. *Χρ. Γ. Κατράκη* καὶ *J. G. Μεγαλοοικόνομον*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Ἐ. Ἐμμανουήλ.

Ο προσδιορισμὸς τοῦ σημείου ἀνιλίνης ἐκτελεῖται κατὰ τὴν ἀνάλυσιν θενζινῶν. Πρὸς τοῦτο χρησιμοποιεῖται ἡ γνωστὴ μέθοδος.

Κατὰ τὴν ἀνάλυσιν διαφόρων αηρῶν, ὡς αηροῦ μελισσῶν κλπ., ἐθέσαμεν ἐντὸς τοῦ ἔσωτερου σωλῆνος τῆς συσκευῆς 5 γρ. αηροῦ καὶ 5 κ. ἑ. ἀνιλίνης. Οἱ προσδιορισμοὶ ἐγένοντο ἐπὶ δειγμάτων αηροῦ ταχέντος, διηθητέντος καὶ ἔηρανθέντος πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν γεωδῶν προσμέζεων, προκειμένου δὲ περὶ αηροῦ μελισσῶν χρησιμοποιεῖται οὗτος μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ ἐνεχομένου μέλιτος.

Τὸ σημεῖον ἀνιλίνης εἶναι ἀριθμὸς σταθερὸς διὰ διαφόρους αηρούς, ὡς ὁ ἐπόμενος πίναξ δεικνύει :

Κηρὸς μελισσῶν	62- 65	*
Καρναουθικὸς αηρὸς.	78	
Ιαπωνικὸς αηρὸς	36- 37	
Στεατικὸν ὄξον	36	
Λευκὸς αηρὸς	61	
Παραφίνη	115-117	

Τὰ σινημμένα σχῆματα παρέχουν τὴν μεταβολὴν τοῦ σημείου ἀνιλίνης εἰς τὰ εὐχρηστότερα μίγματα. (Σχ. 2, 3, 4).

Ἡ μεταβολὴ τοῦ σημείου ἀνιλίνης εἰς μῖγμα αηροῦ-παραφίνης εἶναι ἀνάλογος τῆς περιεκτικότητος καὶ ἐπομένως ἐκ τοῦ σημείου ἀνιλίνης αὐτοῦ ὑπολογίζεται ἡ περιεκτικότης εἰς αηρὸν ἢ παραφίνην διὰ τοῦ τύπου $X = \frac{100(\alpha - \alpha')}{\alpha'' - \alpha'}$, ἐνθα α τὸ σημεῖον ἀνιλίνης τοῦ μίγματος, α' τὸ σημεῖον ἀνιλίνης τοῦ αηροῦ καὶ α'' τὸ σημεῖον ἀνιλίνης τῆς παραφίνης. (Σχ. 1).

Τὸ σημεῖον ἀνιλίνης δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ ποιοτικὸν ἔλεγχον καὶ ἐνίστε ποσοτικὸν προσδιορισμὸν κατὰ τὴν ἀνάλυσιν αηροῦ μελισσῶν. Τὸ σημεῖον ἀνιλίνης ἀγνοῦ αηροῦ μελισσῶν κυμαίνεται μεταξὺ 62-65. Διὰ προσθήκης παραφίνης καὶ καρναουθικοῦ αηροῦ ἀναβιβάζεται, διὰ στεατικοῦ δέξος, ίαπωνικοῦ αηροῦ καὶ κολοφωνίου καταβιβάζεται. Συνεπῶς ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τούτου, ἐκτελουμένου ὡς προ-

* *CHR. G. KATRAKIS et J. G. MEGALOIKONOMOS.* — Sur le point d'aniline considéré comme constante des cires. Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους.

* Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 5 Ιουνίου 1930.